

A TERMÉSZETISMERET-KÖRNYEZETTAN TANÍTÁS MÓDSZERTANA 1.

előadás, (pa5t1001) heti 1 óra

A kurzus felvételének feltétele:

Talajtan ea. (la1c1077)

A kurzus kreditértéke:

2 kredit

Oktató:

dr. Makádi Mariann

Tematika

A természetismeret tanításának társadalmi alapjai

1. A természettudományok és a természetismeret tantárgy kapcsolata. A tantárgy szemléleti és értékközvetítő szerepe a közoktatásban (febr. 9.)
2. A tudáskép és a tantervek időbeli változása a szakmai és a társadalmi elvárásoknak megfelelően. A természetismerettanítás céljai és feladatai (febr. 16.)
3. A tantervi szabályozás, a tantervek, tanítási dokumentumok célkitűzései, kapcsolatai. A tanár tudásközvetítő, tanulást szervező-irányító szerepe (febr. 23.)
4. A természetismereti tudás megszerzése; az ismeretek rendszere, az ismeretszerzés és alkalmazás folyamata. Az összefüggő rendszerek tanításának szemlélete. Természettudományos megismerési algoritmusok a tanulási folyamatban. (márc. 1.)

Kompetenciaalapú természetismeret-tanítás

5. A képességfejlesztő pedagógia alapjai, a fejlesztési folyamat értelmezése (márc. 8.)
6. A tanulói képességeket, kulcskompetenciákat fejlesztő módszerek: megfigyelés, vizsgálódás, lényegkiemelés, rendszerezés, stratégiai tervezés, az információ kezelése és alkalmazása, modellalkotás, társas aktivitás (márc. 22.)
7. A tanulni tudás kompetenciájának értelmezése. Az életkori sajátosságokhoz való alkalmazkodás pedagógiai kihívásai a természetismereti tartalmak tanítása-tanulása során (ápr. 5.)

Módszerek és eszközök a természetismeret tanításában

8. A valóság megismerésének stratégiái. A környezeti gondolkodást fejlesztő módszerek (ápr. 12.)
- 9-10. Tapasztalatszerző, felfedezettő élményszerű helyzetek teremtése a környezeti elemek közötti kapcsolatok és összefüggések megismeréséhez. A tapasztalatokból táplálkozó tudás. A tévképzetek és felszámolásuk tevékenységeken alapuló tanulással. ápr. 19., ápr. 26.
11. A környezeti tudás- és képességszint ellenőrzésének, a tanulói teljesítmények értékelésének elvei (máj. 10.)

Elvárható képességek

- Törekszik a természettudományos tárgyak nyújtotta lehetőségek tudatos hasznosítására a kiemelt közoktatási fejlesztési feladatok megvalósításában, különös tekintettel a nemzeti azonosságtudat, a környezettudatosságra és fenntarthatóságra nevelés nevelés területén.
- Átlátja és érti a természetismerettanítás helyét és lényegét a közoktatási rendszerben. Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére.
- Képes arra, hogy a tanulók tanítására, képességeik fejlesztésére megválasztott módszereket adottságaik és előzetes ismereteik szerint válassza meg.

- Ismeri a szaktárgy tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag kiválasztásának és rendszerezésének szempontjait.
- Képes meghatározni a szaktárgyában tanítandó tartalmakat, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.

A félév kollokviummal zárul.

A kollokvium követelményei

- Tájékozottság a tantervi rendszerben, a Nat és a kerettanterv követelményeiben
- Tájékozottság az elméleti tananyagban (előadások és kötelező irodalmak)

A vizsga két részből áll:

1. írásbeli (tantervi követelmények, alapfogalmak) – eredményessége a szóbeli vizsga felétele
2. szóbeli (a félév anyaga)

A felkészüléshez ajánlott irodalom

- *Makádi M. (szerk. 2015): A természetismeret tanítása és tanulása. ELTE TTK (pdf) – www.geogo.elte.hu*
- A Nat és a kerettantervek (2012) természetismereti követelményrendszere
- Természetismeret tankönyvcsaládok ismerete